

FM: Pateicoties kāpumam enerģētikā, rūpniecības nozarē augustā atjaunojas izaugsme

Publicēts: 04.10.2019.

Pateicoties enerģētikas nozarē sasniegtajam 8,9% kāpumam, Latvijas rūpniecība kopumā augustā uzrādījusi 2,0% pieaugumu salīdzinājumā ar pagājušā gada attiecīgo mēnesi, kamēr iepriekšējā mēnesī rūpniecībā bija fiksēts 1,3% kritums, liecina jaunākie Centrālās statistikas pārvaldes dati. Tikmēr apstrādes rūpniecības pieauguma temps augustā palēninājies līdz 0,4%, kas ir lēnākais kāpums kopš 2016. gada aprīļa, bet ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde augustā samazinājusies par 8,3%.

Kāpumu enerģētikā nodrošinājis elektroenerģijas ražošanas apjomu pieaugums par 16,9% salīdzinājumā ar pagājušā gada augustu. Tajā skaitā elektroenerģijas ražošana hidroelektrostacijās palielinājusies par 31,3%. Vienlaikus apstrādes rūpniecības izaugsmes tempi arvien palēninās, ko nosaka galvenokārt ražošanas apjomu kritums kokapstrādes nozarē nelabvēlīgās tirgus konjunktūras ietekmē, kamēr pozitīvu izaugsmi turpina uzturēt spēcīgie pieauguma tempi mašīnbūvē un metālapstrādē.

Ražošanas apjomi kokapstrādes nozarē, kas ir lielākā Latvijas apstrādes rūpniecības nozare, augustā bijuši par 6,2% mazāki nekā attiecīgajā mēnesī pirms gada. Tomēr gada samazinājuma temps vairs nav tik straujš kā iepriekšējā mēnesī, un mēneša laikā nozares ražošanas apjomi ir palielinājušies par 1,1%. Kritums augustā bijis arī otrā lielākajā apstrādes rūpniecības nozarē – pārtikas produktu ražošanā – par 1,0%. Šī nozare visa gada laikā ir uzrādījusi svārstīgu dinamiku, gada pirmajos astoņos mēnešos kopā samazinoties par 0,6%.

Tikmēr apstrādes rūpniecības kopējo izaugsmi turpina uzturēt spēcīgie pieaugumi gatavo metālizstrādājumu ražošanā, kur augustā, salīdzinot ar attiecīgo mēnesi pirms gada, sasniegts 20,9% pieaugums. Elektrisko iekārtu ražošana augusi par 15,1% un datoru, elektronisko un optisko iekārtu ražošana – par 9,8%.

Līdzīga neviendabīga situācija apstrādes rūpniecībā saglabājusies jau vairākus mēnešus, un nozare kopumā vēl nav asi izjutusi pasaules ekonomiskās izaugsmes sabremzēšanās sekas. Tomēr Latvijas rūpniecībā strādājošo uzņēmēju konfidences rādītāji pēdējos mēnešos ir pasliktinājušies, septembrī konfidences rādītājam samazinoties līdz zemākajam līmenim kopš 2016. gada oktobra, pasliktinoties uzņēmumu ražošanas apjomu un cenu prognozēm. Vienlaikus būtisks uzņēmēju un patērētāju konfidences līmeņa kritums turpinās Eiropas Savienībā (ES) kopumā, kas ir Latvijas apstrādes rūpniecības produkcijas galvenais noieta tirgus. ESI indekss ES valstīs pastāvīgi pazeminās jau vairāk nekā pusotru gadu un augustā noslīdējis līdz zemākajam rādītājam kopš 2013. gada beigām.

Arī pašā ES kopumā ražošanas apjomi rūpniecībā uzrāda lejupejošu dinamiku un apstrādes rūpniecības ražošanas apjomi ir kritušies jau kopš šā gada aprīļa. Īpaši nelabvēlīga situācija ir eirozonas lielākajā valstī Vācijā, kur apstrādes rūpniecības produkcijas apjomi pēdējos mēnešos samazinājušies jau 5% apmērā. Tāpat ražošanas apjomi kritas arī Francijā, Nīderlandē, Austrijā, Lielbritānijā.

Nemot vērā ārējā pieprasījuma vājināšanos, apstrādes rūpniecības perspektīvas tuvākajos mēnešos jāvērtē piesardzīgi. Tomēr vienlaikus jāatzīmē, ka līdz šim nozarei kopumā izdevies sasniegt šai tirgus situācijai visai labus rezultātus un gada pirmajos astoņos mēnešos kopā ražošanas apjomi apstrādes rūpniecībā bijuši par 2,7% lielāki nekā attiecīgajā laika posmā pirms gada. Savukārt visa rūpniecība kopā astoņos mēnešos uzrādījusi tikai 0,3% pieaugumu, ko ietekmējis ražošanas apjomu kritums enerģētikā par 10,1%, galvenokārt gada pirmajā pusē laika apstākļu ietekmē samazinoties elektroenerģijas ražošanai hidroelektrostacijās.

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-pateicoties-kapumam-energetika-rupniecibas-nozare-augusta-atjaunojas-izaugsme>